

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

Grondwettelijk Hof – rolnummer 7345 – de prejudiciële vragen betreffende artikel 344-3 van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Familierechtbank Eupen

Bijlage: kennisgeving van 6 februari 2020 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

Door de griffier van het Grondwettelijk Hof werd aan de heer minister-president van de Vlaamse Regering bij brief van 6 februari 2020 kennis gegeven van volgende prejudiciële vragen, gesteld door de Familierechtbank Eupen:

“1. Schendt artikel 344-3, 1º, van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet alsmede de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 21 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, in zoverre een kind door de voormalige partner van zijn wettelijke ouder mag worden geadopteerd wanneer zijn afstammingsband ten aanzien van de wettelijke ouder werd vastgesteld tijdens het samenleven of het huwelijk met de voormalige partner, hoewel dat kind niet door de voormalige partner zou mogen worden geadopteerd wanneer de afstammingsband ten aanzien van de wettelijke ouder reeds vóór het samenleven of het huwelijk werd vastgesteld?

2. Schendt artikel 344-3, 2º, van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet alsmede de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 21 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, in zoverre een kind door de voormalige partner van zijn wettelijke ouder mag worden geadopteerd wanneer het kind slechts één vastgestelde afstammingsband heeft, terwijl dat kind niet door de voormalige partner zou mogen worden geadopteerd wanneer het meer dan één vastgestelde afstammingsband zou hebben, en dit ongeacht het feit of de tweede ouder zich daadwerkelijk om het kind heeft bekommerd of zich voor het kind heeft geïnteresseerd?

3. Schendt artikel 344-3 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10, 11, 22 en 22bis van de Grondwet alsmede de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 21 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, in zoverre de in dat artikel vervatte restrictieve

voorwaarden gelden voor alle vormen van adoptie, ongeacht of het om een gewone of om een volle adoptie gaat?”.

Door de griffie werd in voormelde brief meegedeeld dat de Vlaamse Regering over 45 dagen beschikt, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel – bij ter post aangetekende zending – een memorie in te dienen. Deze termijn verstrijkt in casu op 26 maart 2020.

2. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

De prejudiciële vragen hebben betrekking op artikel 344-3 van het Burgerlijk Wetboek.

Krachtens artikel 5, §1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, valt het gezinsbeleid met inbegrip van alle vormen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen onder de bevoegdheid van de gemeenschappen. De gemeenschapsbevoegdheid inzake het gezinsbeleid heeft geen betrekking op aangelegenheden van burgerlijk recht, zoals adoptie en afstamming (J. Velaers, *De Grondwet en de Raad van State, afdeling Wetgeving, vijftig jaar adviezen aan wetgevende vergaderingen, in het licht van de rechtspraak van het Arbitragehof*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu-uitgevers, 1990, 700), die een federale bevoegdheid zijn. Dit geldt ook voor huwelijksaangelegenheden. De gemeenschappen kunnen wel de begeleiding van kandidaat-adoptanten en kandidaat-geadopteerden regelen (zie J. Velaers, o.c., 700).

De problematiek van deze prejudiciële vragen valt dus onder de bevoegdheid van de federale wetgever.

De prejudiciële vragen hebben enkel betrekking op de mogelijke schending door federale bepalingen, van artikel 10 (gelijkheidsbeginsel), 11 (non-discriminatiebeginsel), 22 (recht op eerbiediging van privé-leven en gezinsleven) en 22*bis* (rechten van het kind) van de Grondwet, van artikel 8 (recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven) en 14 (non-discriminatiebeginsel) van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 4 november 1950 en van artikel 21 van het Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind.

In de omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof staat dat als een decreet van het Vlaams Parlement in het geding is, de Vlaamse Regering altijd een memorie indient. De omzendbrief stelt tevens dat het ook aangewezen is om tussen te komen in de zaken waar wetgeving of decreetgeving van andere overheden ter discussie staat, maar waar de uitspraken van het Grondwettelijk Hof een impact (kunnen) hebben op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving.

De afloop van deze procedure heeft op het eerste gezicht geen impact op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving. Mocht het Grondwettelijk Hof oordelen dat de federale bepalingen, waarop de prejudiciële vragen betrekking hebben, voornoemde grondwettelijke regels zouden schenden, dan komt het uitsluitend aan de federale overheid toe om eventueel nieuwe beleidskeuzes te maken met het oog op het wegwerken van de vastgestelde schending.

Gelet op het voorgaande heb ik beslist om niet tussen te komen in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE